

Het project Levanta-Te e Anda, Sta op en wandel, is ontstaan uit een dringende sociale nood die binnen de lokale gemeenschap opgedoken is.

Vanaf het begin, in 2015, waren heel verschillende sociale afdelingen bij het project betrokken wat zorgde voor een actieve samenwerking.

Enkele jaren geleden was het gebruik van drugs in het binnenland van Bahia zeer ongewoon. Wel was er het traditioneel probleem van alcoholmisbruik – de goedkope cachaça die uit rietsuiker gewonnen wordt – maar de sociale impact van dit probleem was gering.

In de steden waren er AA verenigingen die goed werk deden en ook lokale kerken probeerden de alcoholverslaafden terug in de maatschappij te reintegreren.

Die acties hadden succes en het alcoholprobleem bleef eerder beperkt tot bepaalde traditionele volksfeesten zoals de vaqueijadas – een soort rodeos voor de vaqueiros, veehouders- en de gekende bars voor "viciados" drinkbroers. In de bars waren er soms vechtpartijen, het gezinsleven leed er onder maar er was geen gevaar voor de bevolking.

Nu is de situatie totaal anders. Sedert een vijftiental jaar hebben de nieuwe drugs hun intrede gedaan, maconha (hennep), cocaïne, crack, cristal...

Criminaliteit

De drugshandel en de criminaliteit heeft zich verspreid vanuit de grote steden naar het binnenland van Bahia omdat er hier zeer weinig politie is.

De meeste banken in de streek werden al verschillende keren overvallen met geweld en met dodelijke slachtoffers. e bank in Mundo Novo werd met dynamietladingen opgeblazen.

De drugshandel is verbonden aan georganiseerde misdaad die grote misdaden plegen, zelfs door drugsbarons vanuit de gevangenissen. De kleinen criminelen worden gevat, de grote gaan vrijuit.

De resultaten van deze nieuwe evolutie zijn verschrikkelijk voor de lokale gemeenschappen. De drugs zijn overal te vinden en hebben de sociale verhoudingen totaal verstoord.

Met de drugs kwam erook meer criminaliteit, ontredde van de gezinnen, bendevoorming bij de jongeren, problemen in de scholen, de bocas de fumo = plaatsen waar drugs verhandeld en gebruikt worden, een algemeen klimaat van onveiligheid.

De huizen kregen metalen rasters en vergrendelingen aan ramen en deuren om zich te beschermen tegen de criminaliteit. Ouderen voelen zich bedreigd en worden ook thuis aangevallen.

Moord en zelfmoord bij jongeren deden hun intrede. In de stad Pintadas werden begin 2016 niet minder dan elf jongeren neergeschoten op straat omdat ze hun drugs niet betaalden. Het probleem doet zich voor in alle sociale lagen van de bevolking.

Centrum voor hulp aan jongeren

Om dit dringende probleem wat te verhelpen werd door Padre Carlos Marçal Lima, pastoor van Ruy Barbosa, een klein centrum opgericht om jongeren van de drugs af te helpen.

Aan Padre Frans Verhelle, orthopedagoog en missionaris uit West-Vlaanderen, werd gevraagd om de jongeren bij te staan met psychopedagogische hulpverlening.

Zo is het Project begonnen dat vanaf haar ontstaan "community centered" wilde zijn, zoveel mogelijk mensen en sociale geledingen bij het project betrekken, geen geïsoleerd project van een kleine groep "zeladores =ijveraars" met moralistische inslag.

Solidariteit

Het project sprak de lokale gemeenschap aan en er kwam onmiddellijk hulp van overal: de lokale kerken, het bisdom, de overheid, lokale verenigingen. Zelfs de Maçonaria = Lokale Vrijmetselaarsloge deed haar

bijdrage. (De Loge is hier niet anticlericaal maar bestaat hoofdzakelijk uit dokters, advocaten en intellectuelen en lokale ondernemers).

Het bewijs van de betrokkenheid van de lokale gemeenschap is een vaste ploeg van meer dan veertig vrijwilligers, mensen van allerlei sociale afkomst, die helpen bij de dagelijkse werking van het project: een onderhoudsploeg, een keukenploeg, een nachtploeg voor de begeleiding van de residentiele gebruikers, mensen die overdag helpen bij de activiteiten, maar ook een dokter, een psychiater, een psycholoog, een social assistente, een advocaat en een boekhouder.

Zo kan het centrum functioneren met weinig bezoldigde werknemers. In de toekomst zullen wel enkele vaste professionelen betaald worden en wordt er ook gezorgd voor permanente vorming van alle medewerkers door een orthopedagoog (Frans Verhelle).

Financiële en logistieke steun komen voornamelijk van het Bisdom en van het gemeentebestuur en lokale organisaties. Alleen voor de bouw van twaalf kamers voor de gebruikers zijn we aangewezen op steun uit het buitenland.

Al deze maatregelen garanderen de duurzaamheid van het project.

Levanta-Te

De uitbreiding van de infrastructuur is dringend nodig omdat de huidige infrastructuur niet voldoet aan de hedendaagse eisen. De keuken bevindt zich in een slechte staat en het sanitair en de gemeenschappelijke slaapzalen bieden totaal geen privacy. De financiële inbreng van de lokale gemeenschap volstaat niet om deze kosten te dragen.

Levanta-Te profileert zich als een therapeutische gemeenschap die zich baseert op drie peilers: Leven in gemeenschap = Vida Comunitaria, Werk = Trabalho, Resocialisering = Inclusão

We respecteren individuele religieuze en politieke meningen.. Bewoners kunnen geholpen worden door leiders van verschillende kerken mits dit niet leidt tot proselitisme. Politieke agitatie of discussies op dit vlak worden niet toegestaan.

Er zijn gemeenschappelijke momenten en momenten van individuele begeleiding.

Bij de verschillende activiteiten is er keuzemogelijkheid en inspraak van de gebruikers maar totale afzondering binnen de groep wordt niet toegestaan behalve in het geval van een zware crisis.

Vooraf op dergelijke momenten voorzien we hulpverlening door professionelen. We hebben nog geen pogingen tot zelfmoord of totale isolatie van onze bewoners gehad, dit door een hartelijk en comprehensief onthaal zonder enige vorm van moralisme.

Levanta –Te is de enige therapeutische gemeenschap in de streek. Voor andere hulpverlening moeten de mensen naar Feira de Santana, 250 km ver. Dit is ondoenbaar en onbetaalbaar voor de arme mensen uit onze streek.

Het betekent maandenlang wachten voor een korte hulpverlening die snel afgebroken wordt en zich gewoonlijk beperkt tot medikatie.

Een opname bij Levanta-Te kan maanden duren en bij recidive hernomen worden.

Groot probleem is natuurlijk dat de vraag het antwoord ruim overtreft en dat er noodgedwongen veel jongeren niet kunnen opgenomen worden. Het probleem van de armoede en de sociale kwetsbaarheid is zeer groot in onze streek. (Bijlage 1)

Tot besluit nog enkele elementen uit de behandelingsstrategie:

1. Groepstherapie: de twaalf stappen van de ontwenning
2. Individuele gesprekken en begeleiding door een psycholoog en orthopedagoog, ook godsdienstige spirituele begeleiding die de gebruikers zeer op prijs stellen. De Bahianen zijn zeer religieus, vandaar het groot aantal kerken van verschillende oorsprong. Het religieus syncretisme behoort tot onze cultuur.
3. Begeleiding van een sociaal assistent voor de familiehereniging, dokter en psychiater voor de medicatie

4. Hulp bij het onderhoud en de functionering van het centrum in samenspraak met de gebruiker: algemeen onderhoud, poetsen, keukenhulp, dienst in de refter, opmaken slaapzalen. Iedere bewoner wordt gevraagd te helpen doch dit wordt niet opgedrongen, wel aangemoedigd. De spontane hulp van de gebruiker blijkt geen probleem te zijn. "Cura a mente" Het geneest onze geest zeggen de bewoners.
5. Dwang wordt vermeden tenzij de bewoner zichzelf of medebewoners fysieke schade toebrengt.
6. Vrije arbeidstherapie: werken in de tuin, bij de aanleg van sportvelden, kleine herstellingen ...
7. Onderwijs in het centrum zelf of deelname aan het reguliere onderwijs
8. Beroepsopleiding in of buiten het centrum
9. Herstellen van het contact met de familie, gesprekken, bezoeken door de familie
Feestelijke activiteiten; verjaardagen, feesten in het centrum zelf met vrienden of met buurtbewoners
10. Sport, aanleg van een klein voetbalveld, volleybal terrein
11. Artistieke activiteiten; handwerk, capoeiera, dans enz. Afhankelijk van de vraag van de gebruikers en het aanbod van de vrijwilligers.

Resultaten

We hebben al goede resultaten bereikt. Ongeveer de helft van de jongeren met beginnend drugsgebruik wordt definitief van de drugs bevrijd.

Voor jongeren en volwassenen met een reeds langdurig drugsgebruik ligt de situatie totaal anders. Daar zijn de resultaten eerder ontmoedigend.

Daarom gaat bij de opname de voorkeur uit naar jongeren, minderjarigen, waarbij de ontwenning tot een goed einde kan leiden.

Deze opnameregeling is niet absoluut. Volwassenen die geen enkele familiale achtergrond meer hebben en totaal geïsoleerd leven worden ook opgenomen.

Gebruikers die echter zeer agressief gedrag vertonen kunnen helaas niet opgenomen worden. Die verwijzen we door naar de psychiatrie.

In dit geval beperkt de hulpverlening zich tot hulp om de opname in een kliniek te verzekeren door tussenkomst bij de lokale autoriteiten die hiervoor moeten instaan : Sociaal Secretariaat, Medisch Secretariaat, Voogdijraad.